

N.E.Ü. A.K.E.F. MÜZİK EĞİTİMİ ANABİLİM DALI ÖĞRENCİLERİNİN ÖĞRETMENLİK MESLEĞİNE İLİŞKİN TUTUMLARI

Arş. Gör. Dr. H. Onur Küçükosmanoğlu
N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D
h_onur_k@hotmail.com

Arş. Gör. Murat Can
N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi
mcan@konya.edu.tr

Özet

Araştırmada, N.E.Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları tespit edilerek incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmanın evrenini müzik öğretmenliği anabilim dallarının 1,2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri örneklem grubunu ise N.E.Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1,2, 3 ve 4. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada kaynak taraması yapılmıştır. Verilerin elde edilmesinde "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" kullanılmış ve bu veriler "SPSS" programı ile değerlendirilerek, ulaşılan sonuçlar tablolar halinde sunulmuştur. Araştırmanın sonucunda N.E.Ü. Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumlarının olumlu olduğu ($\bar{x} = 4,16$), cinsiyet, öğrenim görülen sınıf ve mezun olunan lise değişkenlerine göre ise tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir farkın olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Anahtar Sözcükler: Tutum, öğretmenlik, müzik öğretmenliği.

ATTITUDES TOWARDS TEACHING OF N.E.U A.K.E.F. MUSIC EDUCATION DEPARTMENT STUDENTS

Abstract

The study aimed at detecting and evaluating the attitudes of the students who studied at the department of Music Teacher Education of Ahmet Keleşoğlu Education Faculty of Necmettin Erbakan University. The population of the study was consisted of the first year students, second year students, third year students and fourth year students of the departments of Music Teacher Education. The sample of the study was consisted of the first year students, second year students, third year students and fourth year students who studied at the department of Music Teacher Education of Ahmet Keleşoğlu Education Faculty of Necmettin Erbakan University. In the study, literature review was made. "Attitude Scale Related to Teaching Profession" was used to collect data and these data were assessed with SPSS. The results obtained were presented in tables. As the result of the study, it was found out that the attitudes of the students who studied at the department of Music Teacher Education of Ahmet Keleşoğlu Education Faculty of Necmettin Erbakan University were positive ($\bar{x} = 4.16$) and that there was not statistically significant difference in the attitudes of the students in relation with gender, class and the type of the high school.

Key Words: Attitudes, teaching, music teacher education.

GİRİŞ

Tutum kısaca , bireyin kendisine veya çevresindeki herhangi bir nesne, toplumsal konu ya da olaya karşı deneyim, bilgi, duygu ve motivasyonuna dayanarak örgütlediği zihinsel, duygusal ve davranışsal bir tepki ön eğilimidir (İnceoğlu , 2004).

Öğretmenlik mesleği, alan bilgi ve becerilerinin yanı sıra, aynı zamanda tutum ve düzenli alışkanlıklar gerektiren bir meslektir. "Bu nedenle okullarda öğrenim gören öğretmen adaylarının, meslekle ilgili değer ve tutum

kazanmaları da, en az bilgi ve beceri kadar gereklidir” (Çeliköz ve Çetin, 2004). Öğretmenlerin mesleki tutumları, onları birçok açıdan etkileyebilmektedir; çünkü bireylerin inançları; onların bilişsel, duygusal ve güdülenme süreçleri gibi seçim yapmaları gereken süreçler üzerinde etkili ve belirleyici olabilmektedir (Bandura, 1977).

Öğretmen yetiştirme programlarında okumakta olan öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemeye ilişkin günce araştırmaların yapılması oldukça önemlidir (Üstüner, 2006). Literatür tarandığında bu konuyla ilgili yapılmış araştırmaların bazıları şunlardır;

Çelenk (1988) "Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", Erdem ve Anılan (1999) "PAÜ Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", Çapa ve Çil (2000) "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi", Oral (2004) "Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, Eğitim Araştırmaları", Güdek (2007) "Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf, Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenciye Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi", Çapri ve Çelikkaleli (2008) "Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi", Sağlam (2008) "Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları", Aksoy, M. E. (2010) "Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları", Başaran (2010) " Müzik Öğretmeni Adaylarının Sürekli Kaygı Düzeyleri Müzik Öğretmenliğine Yönelik Tutumları ve Öz-Yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi" , Bulut (2011) "Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları" ve Demirtaş, Cömert ve Özer (2011) "Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları".

Öğretmenlerin mesleğe ilişkin tutumları, onların davranışlarına ve sınıf atmosferine yansırarak öğrencilerinin kişilik geliştirmelerinde, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin niteliğinde ve öğrenmenin sağlanmasında belirgin bir rol oynamaktadır (Semerci ve Semerci, 2004). Bu sebeplerden dolayı Öğretmen adaylarının mesleğe yönelik tutumlarının bilinmesi, bunların farklı değişkenler açısından değerlendirilmesi ve olumlu yönde geliştirilebilmesi için önem taşıdığı düşünülmektedir. (Çapa ve Nesrin, 2000).

Araştırma, N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarını belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaç doğrultusunda N.E.Ü.A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. öğrencilerinin,

1. Öğretmenlik mesleğine karşı tutumları nasıldır?
 2. Cinsiyet dağılımları ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 3. Öğrenim gördükleri sınıf ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
 4. Mezun oldukları lise türü ile öğretmenlik mesleğine ilişkin tutumları arasında anlamlı bir fark var mıdır?
- sorularına cevap aranmıştır.

YÖNTEM

Araştırma tarama modeli kullanılarak yapılmıştır. Verilerin elde edilmesi için kaynak taraması yapılmış, çalışma grubuna " Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" uygulanmıştır.

Araştırmanın evrenini 2012-2013 eğitim ve öğretim yılında N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. 1., 2., 3. ve 4. sınıflarda öğrenim gören toplam **140** öğrenci oluşturmaktadır. Araştırmada tüm evrene ulaşılmaya çalışılmış, sorulara eksik cevap veren öğrenciler çıkartılarak " Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği" toplam **115** öğrenciye uygulanmıştır.

Araştırma verilerinin toplanması için Tanrıoğen (1997) tarafından geliştirilen ve Likert tipi bir ölçek olan "Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeği " (ÖMYTÖ) kullanılmıştır. Ölçekte olumlu olarak ifade edilmiş maddeler "tamamen katılıyorum" kategorisinden başlayarak 5, 4, 3, 2, 1 olarak, olumsuz ifade edilmiş maddeler ise yine aynı kategoriden başlayarak 1, 2, 3, 4, 5 olarak puanlanmıştır. Ölçeğin güvenilirliği Cronbach Alpha ve Guttman Split-half teknikleriyle ölçülerek Alpha iç tutarlılık katsayısı .9408, Guttman Split-half ise .8635 olarak hesaplanmıştır (Tanrıoğen. 1997:56).

Verilerin çözümlenmesiyle elde edilen bulgular;

- 1.00-1.80 Hiç Katılmıyorum
- 1.81-2.60 Katılmıyorum
- 2.61-3.40 Kararsızım
- 3.41-4.20 Katılıyorum
- 4.21-5.00 Tamamen Katılıyorum şeklinde yorumlanmıştır.

Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde, SPSS (The Statistical Packet for The Social Sciences) programından faydalanılarak , frekans (f), aritmetik ortalama (\bar{x}) ve standart sapma (ss) hesaplamaları yapılmış, One-Way Anova, Scheffe ve Independent-Samples T testi uygulanmıştır.

BULGULAR VE TARTIŞMALAR

Bu bölümde araştırmada elde edilen bulgulara ve bu bulgular doğrultusunda tartışmalara yer verilmiştir.

1. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Genel Dağılımı

Tablo 1: N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Genel Dağılımı

N	\bar{x}	s
115	4.16	.52

Tablo 1 incelendiğinde 2 N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik genel tutum puanı ortalamalarının $\bar{x} = 4,16$ (**katılıyorum**) olduğu görülmektedir. Bu sonuç doğrultusunda müzik bölümü öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının olumlu olduğu düşünülmektedir.

Sağlam (2008) " $\bar{X} = 4,25$ (**tamamen katılıyorum**)" ve Bulut'un (2010) " $\bar{X} = 3,67$ (**katılıyorum**)," araştırmalarında da benzer sonuçlara ulaşıldığı görülmektedir.

2. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Tablo 2: Öğrencilerinin Cinsiyetlerine Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Cinsiyet	N	\bar{x}	ss	t	p
Kız	74	224,74	25,24	1,181	.240
Erkek	41	219,17	22,30		

Kız ve erkek öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutum değerleri tablo 2'de gösterilmiştir. T testi sonucuna göre N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. kız ve erkek öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir. Demirtaş, Cömert ve Özer'in (2011) yapmış oldukları araştırmada aynı sonuca, Çelenk (1988), Tanrıoğen (1997), Çapa ve Çil (2000), Oral (2004), Üstün, Erkan ve Akman (2004), Güdek (2007), Sağlam (2008), Çapri ve Çelikkaleli (2008), Başaran (2010), Aksoy (2010) ve Bulut'un (2011) yapmış oldukları araştırmalarda ise öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile cinsiyet arasında kız öğrenciler lehine anlamlı bir fark olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

3. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Tablo 3: N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Öğrenim Gördükleri Sınıfa Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Gruplar	Serbestlik Derecesi	Kareler Toplamı	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar arası	3	1268,62	422,87	0,711	.547
Gruplar içi	111	65974,56	594,36		

Tablo 3 incelendiğinde N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin öğrenim gördükleri sınıfa göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır. Elde edilen bulgular doğrultusunda öğrenim görülen sınıfın öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları olumlu veya olumsuz yönde değiştirmedeği söylenebilir.

Aynı şekilde Erdem ve Anılan'ın (1999) ve Bulut'un (2011) yapmış oldukları araştırmalarda öğrencilerin öğrenim gördükleri sınıfa göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında anlamlı bir fark bulunmamıştır.

Çapa ve Çil (2000) araştırmalarında 3. sınıf öğrencilerinin 2. sınıf öğrencilerine göre mesleğe karşı daha olumlu tutum içinde oldukları, Sağlam (2008) 2. sınıf öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının diğer sınıflara göre daha düşük olduğu sonucuna ulaşmışlardır.

4. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Tablo 4 N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin Mezun Oldukları Lise Türüne Göre Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları

Mezun Olunan Lise	N	\bar{x}	ss	t	p
G. Sanatlar	92	222,19	25,57	-,494	.553
Diğer	23	225,00	18,53		

Tablo 4 incelendiğinde N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin mezun oldukları lise türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir fark olmadığı görülmektedir.

Sağlam (2008) ve Bulut (2010) yapmış oldukları araştırmada öğrencilerin mezun oldukları okul türüne göre öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının anlamlı bir farklılık göstermediğini ve Güzel Sanatlar'dan mezun olan öğrencilerin diğer (genel ve diğer meslek liselerinden) liselerden mezun olan öğrencilere göre mesleğe yönelik tutumlarının daha olumlu olduğunu belirtmişlerdir.

SONUÇ

Araştırmada,

1. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi A.B.D. Öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine karşı tutumlarının genel olarak olumlu olduğu,
2. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı'nda öğrenimine devam eden öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının cinsiyete göre istatistiksel olarak herhangi bir farklılık göstermediği ,
3. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı birinci sınıf öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının lisans seviyelerine göre istatistiksel olarak herhangi bir farklılık göstermediği,
4. N.E.Ü. A.K.E.F. Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumlarının mezun oldukları lise türüne göre istatistiksel olarak herhangi bir farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır.

Not: Bu çalışma 25-27 Nisan 2013 tarihlerinde Antalya’da 28 Ülkenin katılımıyla düzenlenen “ International Conference on New Trends in Education – ICONTE – 2013 ”da sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

KAYNAKÇA

Aksoy, M. E. (2010). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları (Gaziosmanpaşa Üniversitesi Örneği). Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 2, 197-212.

Başaran, S. S. (2010). Müzik Öğretmeni Adaylarının Sürekli Kaygı Düzeyleri Müzik Öğretmenliğine Yönelik Tutumları ve Öz-Yeterlik Algılarının Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Zonguldak.

Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. Psychological Review, 84, 191–215.

Bulut, D. (2011). Müzik Öğretmeni Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi. 31, 3, 651-674.

Çapa, Y. ve Çil, N(2000). Öğretmen Adaylarının Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. H. Ü. Eğitim Fakültesi Dergisi. 18, 69-73.

Çapri, B. ve Çelikkaleli, Ö. (2008). Öğretmen Adaylarının Öğretmenliğe İlişkin Tutum ve Mesleki Yeterlik İnançlarının Cinsiyet, Program ve Fakültelerine Göre İncelenmesi. İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 9, 15, 33–53.

Çelenk, S. (1988). Eğitim Yüksekokulu Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Çeliköz, N. ve Çetin, F. (2004). Anadolu Öğretmen Lisesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarını Etkileyen Etmenler. Millî Eğitim Dergisi, 32, 162, 136-145.

Demirtaş ,H. Cömert, M. ve Özer, N. (2011). Öğretmen Adaylarının Özyeterlik İnançları ve Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. Eğitim ve Bilim 36, 159, 96-111.

Erdem, A.R. ve Anılan, H. (1999). PAÜ Eğitim Fakültesi Sınıf Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları. PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi. 7.

Güdek, B. (2007). Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı, Eğitim Fakültesi Müzik Eğitimi Anabilim Dalı 1. ve 4. Sınıf, Öğrencilerinin Müzik Öğretmenliği Mesleğine Yönelik Tutumlarının Öğrenciye Ait Farklı Değişkenler Açısından İncelenmesi. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

İnceoğlu, M. (2004). Tutum, Algı, İletişim. Ankara. Elips Kitap. 19.

Oral, B. (2004). Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Tutumları, Eğitim Araştırmaları. Ankara. Anı Yayıncılık. 15, 88-98.

Sağlam, A. Ç. (2008). Müzik Öğretmenliği Bölümü Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 5, 1, 59-69.

Semerci, N ve Semerci, Ç (2004). Türkiye'de Öğretmenlik Tutumları. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14(1). 137-146.

Tanrıöğen, A. (1997). Buca Eğitim Fakültesi Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumları. PAÜ Eğitim Fakültesi Dergisi. 3.

Üstün, E., Erkan, S. ve Akman, B. (2004). Türkiye'de Okul Öncesi Öğretmenliği Öğrencilerinin Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutumlarının İncelenmesi. Manas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10, 129-136.

Üstüner, M. (2006). Öğretmenlik Mesleğine Yönelik Tutum Ölçeğinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması. Kuram ve Uygulamada Eğitim Yöntemi. 12(45), 109-127.